

אדוניס: העולם הוא עולמות

בעקבות תערוכה של משורר

בעקבות ביקור בתערוכת ציוריו של ג'ובראן חליל ג'ובראן (6.1.1883-10.4.1931), הנחשב לגדול המשוררים הלבנונים שהיגרו בראשית המאה העשרים לאמריקה: הפעם מהרהר אדוניס על העולם שבו אנו חיים, תוך כדי התייחסות לציורי ג'ובראן ולפילוסופיה הגלומה בהם. הנה מהרהוריו:

*
הָאָרֶץ אֵינָנָה אַחַת, וְכָךְ הֵם הַשָּׁמַיִם.
יִשְׁנֶן אַרְצוֹת רַבּוֹת וַיִּשְׁנֶם שָׁמַיִם רַבִּים.
הָעוֹלָם הוּא עוֹלָמוֹת וְכָךְ יִשְׁאָר.
אַחַת הָעוֹלָם יִהְיֶה לְשׁוֹק,
וְהַשׁוֹק יִהְיֶה לְכַדוֹר שִׁיִּהְיֶה לְבָבָה.
*

תערוכת ג'ובראן במרידה מוכיחה כי ישנם אנשים שההיסטוריה עושה אותם, ויש אחרים העושים היסטוריה. ג'ובראן נמנה עם אלה שעשו ועושים היסטוריה עבור התרבות הלבנונית. ייחודיותו גדולה ורבה: בכתובה וחיידודה, בציור ובצילום ואופקיהם. הוא פה ושם, מיוחד ויחיד. ממציא את שפת החירות והמאבק למען השחרור והקדמה. פורץ בחידושו את האירועים וההתרחשויות, מביט עליהם תוך כדי תנועה היסטורית. הוא סמל לשחרור המחשבה מהאזיקים המגמדים את האדם ומכחידים את האנרגיה הטבעית החיונית. הוא סבור כי משורר הוא זה שיש לו ראייה מקיפה על החיים ועל העולם. תלמידים רבים רואים בג'ובראן מורה ומנחה בחייהם ובמחשבתם. הוא מהווה סמל בתרבות הלבנונית-ערבית, המשחרר את הכתיבה מאזיקי האמונה העיוורת, ומהעריצות הפוליטית והתרבותית שהפכה למכשיר במכונת השלטון.

אנדד אלדן

*

גְּלִימָה סִגְלָה סִגְלָתָה לְהַכְחִיל
וּנְעֵרָה וְרָדָה בֵּין וְרָדִים וְרָד לְרֵאשָׁה
צְבָעוֹנִית אַךְ עֲצוּבָה הַצְעָדָה לְהַצְהִיל
הֵיפִי כְּפוֹר קוֹפָא עֵטוּף סוּפֵת כְּסוּפִים נַחֲשָׁה

עֲדִינָה נְדוּנָה לְעַדִּי דָם רְדוּד רֹדָה מוֹרִידִיָּה
דְּבֵשׁ שִׁירוֹ אוֹתָן נָתַן אֶמֶן אוֹכֵד וּבְכִידוֹתוֹ וְדוּי דוּי
קָרַע בְּשָׂרָה בְּשׁוֹרוֹת שֶׁקָּרָא אַחֲרֶיהָ בְּפָרְמִים בֵּין יָדֶיהָ
רוֹזֵג הַזּוּג זָרֵם בְּגִזְרוֹת זָרוֹת וְרוֹזֵן הַזּוּי

ציור של ג'ובראן חליל ג'ובראן

***
המשורר והפילוסוף הסורי עלי אחמד סעיד אסבר, הידוע בכינויו אדוניס, עלווי ממחוז לטקיה שנולד ב-1930 וגלה לצרפת זה כמה עשורים, מבטא בכתבתו מחאה על המתרחש בארצו ובעולם הערבי. הוא מפרסם את דבריו במדור "מדאראת" (היקפים) בעיתון "אל חיאת" הלונדוני.
[הקטע הנ"ל נלקח מן המדור מ-22 בינואר 2016, שכתב אדוניס בעקבות תערוכתו של ג'ובראן במרידה שבמכסיקו]